

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.9.2025

Hengitystieinfektioiden näytteenotto-ohje päivystystilanteissa

Influenssa, Covid-19 ja RSV

Taudinkuvaltaan samankaltaisia. Näytteenottoa suositellaan yhdistelmätestillä 9331-InRSCVNhO

- hengitystieinfektiopotilailta (joskus iäkkäillä vain yleistilan lasku), jotka jäävät sairaalahoitoon
- hengitystieinfektiopotilailta, joiden lääkehoitoon vastauksella on vaikutusta eli lääkäri harkitsee mahdolliseen influenssaan oseltamiviirihoitoa (Tamiflu®) - tai koronaan nirmatrelviiri-ritonaviirihoitoa (Paxlovid®) tai muuta koronan lääkehoitoa.

Influenssaan on oma päivitetty erillinen ohje

Pneumokokki

Jos taudinkuva sopii pneumokokkiin, laboratoriovarmistus tukee iv-penisilliinin käyttöä. Tauti voi ilmetä veriviljelyssä, mutta voi harkita myös virtsan pneumokokkiantigeenin ottamista (3326-StpnAg). Testin herkkyys on veriviljelypositiivisissakin taudeissa vain 80 prosenttia.

Legionella

Legionellaa pitää epäillä erityisesti, jos pneumonia:

- on saatu ulkomailta tai
- taudissa on myös ripulia, hyponatremiaa ja/tai maksa-arvojen nousua tai
- tauti ei ole parantunut beetalaktaamilla tai
- radiologiset muutokset eivät sovi pneumokokkipneumoniaan.

Legionella pneumophila serotyyppi 1 on yleisin legionelloosin aiheuttajista.

4632 U-LepnAg testaamalla voi saada kiinni legionellan mutta se kattaa vain serotyypin 1 ja niistäkin kannoista vain osan.

Rajatun potilasryhmän hengitystieinfektionäytteet

Hematologisten, onkologisten sekä vakavien hengitystieoireiden vuoksi sairaalahoitoon joutuvien potilaiden hengitystieinfektion diagnostiikassa voidaan käyttää 8940 - ResNhO tutkimusta.

Tutkimusta voidaan käyttää myös hoitavan lääkärin harkinnan mukaan, jos potilaan hoito sitä edellyttää. Tämä tutkimus sisältää seuraavat virukset ja bakteerit: adeno, influenssa A ja B, koronavirus OC43, 229E, NL63, HKU1, SARS-CoV-2, metapneumovirus, parainfluenssavirus tyyppi 1-4, RS- ja rino/enterovirus sekä Bordetella pertussis, Bordetella parapertussis, Chlamydia pneumoniae ja Mycoplasma pneumoniae.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.9.2025

Muita hengitystieinfektioita

Muun muassa Cytomegalovirus, Pneumocystis jirovecii, aspergillukset, ympäristömykobakteerit, tuberkuloosi, Francisella tularensis, Chlamydia psittacii, Coxiella burnetii, Streptococcus pyogenes, Staphylococcus aureus, Moraxella catarrhalis ja monet suoliston gram-negatiiviset sauvat voivat myös aiheuttaa keuhkoinfektiota, mutta ne eivät sisälly yllä mainittuihin näytteisiin.

Lisätietoa seuraavista ohjeista:

Pisaravarotoimet

Kosketus- tai pisaravarotoimien toteuttaminen usean potilaan huoneessa

Varotoimet ja huonesijoitus infektioissa ja moniresistenttien mikrobien kantajilla